

fulardin

Neke vrlo zelene grane ispred malog prozora u niskoj drvenoj zgradi ljuljaju se i možda i šume, ali ipak jako šumi i klokoče voda u dubokom koritu koje je na levoj strani i koje je stenovito i strmo, tako da voda pršti i peni se a zatim glas te pene gotovo divlje dolazi ovamo gore ka prozoru koji je okrenut prema istoku, gde je sunce. Kada se grane ljuljaju gore i dole i kad je jutro, svetlost se unutra, iza prozora, pomera po parketu tamo i ovamo. Svetlost što se odmiče i primiče nije usijano bela, narandžasto je žuta i još ne bije iz sebe belu toplotu kao što je onda kad je toplo.

Kad svi stoje uokolo i gledaju dole, sa jako sedom kosom koja je sredinom razdeljena na dve meke polovine, kaže, i kakvo je, to bi trebalo urediti, trebalo bi doći do dna.

Gotovo na sredini male prostorije koja ima petnaest kvadratnih metara upotrebljive površine ili čak nešto manje, je jasenova stolica sa naslonom koji nije tapeciran i na njoj gotovo do polovine puna staklena i plitka pepeljara sa tri žleba. U suvom pepelu ne vidi se beli papirić cigareta a možda nema ni mrvice smeđeg duvana koji miriše, ima samo smeđenarandžastih pisaka s retko posejanim svetlijim tačkicama, kao što ih ima Morava filter i Filter 57. Malo pepela ima i na stolici i sve što je u pepeljari nagnuto je više prema onoj strani gde je prozor, kao da je pepeljaru nešto gurnulo u tom pravcu ili kao da je bila plima koja je povukla pepeo prema napolje.

Bio je neko, kaže glasom koji kao da ne nalazi pravu visinu i malo odskakuje po podu i sakou. U levoj rupici mekog okovratnika od smeđeg velveta je grančica običnog jeremička s crvenim bobicama. Još uvek ima visoke cipele koje su skoro gojzerice i imaju debeo, više puta šiven don.

Malo više iz pozadine, tako da se i ne vidi i da ne može gledati dole gde su ove stvari stavljene i tako ne treba da saginje glavu dole, da bi videla i mislila, kaže o tome da niko drugi nema ključ. Samo mi, a prozori su celli i zatvoreni. Samo mi. Kad iza leđa koja su ispred nje i neka među njima gotovo sasvim nepokretna a i malo povijena nadole, završi sve te reči, poslednje su glasnije od početnih i opširnije i zadržije, kao da se pred njenim talasima glavo nešto razmiče i postaje zvučno prozirno.

Kad se tako zelene grane ljuljaju gore i dole, svetlost se na podu pomera tamo i ovamo po parketu, gde je bela jasenova stolica i tik uz nju na podu sako. Sasvim je razgrnut i položen na leđa i čak su i rukavi povučeni malo više u stranu, kao što su onda kad je sako na nekom telu. Siva svila postave koja je okrenuta nagore, jako se svetluca i ima kratke nabore, čiji se oblji, svileni grebeni onda još više svetlucaju. U unutrašnjem džepu koji je u postavi, ništa se ne vidi, potpuno je spljošten, samo odzgo ima prišiven crn pravougaonik svile u koji su uvezena slova Varteks. Malo više gore, gde je okovratnik i gde se sako već završava i gde bi već morao da se ukaže glatki gledosani pod, u gomilu je zgnječena možda veći komad štampane tkanine koja je upravo takva kao

zavesa na malom istočnom prozoru, svetlozelene boje, a na njoj su cvetovi crvenoljubičaste boje i slični su šumskoj iglici koja raste već nisko dole u šumama a onda uspeva još uvek i u krivulji i cveta celo leto. Listovi su tamnozeleniji od postave tkanine i odzdo su rascepani u krpe, a više gore manje. U cvatu ima mnogo cvetova, tako da se katkad crvenoljubičasta boja latica prosto sliva. Tkanina je zgužvana u gomilu koja se već malo slegla i raspustila i gore iznad okovratnika sakoa je položena na pod kao neki živi jastuk ili glava strašila. Svetlost sunca se ni izdaleka ne svetluca po njoj kao po postavi koja je svileni i glatka, mada grane tamo napolju raspoređuju zrake i po istampanoj gomili ovde unutra. Vrlo blizu desnog rukava, tako da je jedna noga gotovo na dugmetu, je svetla jasenova stolica.

Samo čiji je, kaže i nosi dlan na usta, tako da je palac na jednom obrazu, a kažiprst na drugom i još uvek gleda nadole i meka seda kosa je još uvek podeljena razdeljkom i ide zatim na slepo-očnicama u oblom luku napred, nadole. Drugu ruku ima napola u džepu.

Čiji je, čiji je, kaže. Već dugo je visio u ormanu na vešalici. Kad sam došla ovamo, već je visio i nikad nisam čula da bi neko nešto pitao. Prvo su bile te bele kocke još zbilja bele i izgledao je još potpuno nov, a sada su jedva vidljive, gotovo su smeđe. Sav je naprašen i izbledeo. Neko ga je izvukao napolje kad mu je bio potreban. O, oooo, kaže, ta hajde, hajde, i smeje se s preterano zatvorenim očima, kad razmiče put za napolje u veću prostoriju. Kad takođe zamahne belom rukom, skoro se zaustavi i kaže o tome da je gomila tkanine ostala od zavesa i takođe je ležala na dnu ormana. Bela ruka uprkos svemu malo podrhtava, kad ponovo zamahne, zlatni visuljak skorpiona na doručju jako se zanjiše. Kad ide samo napolje, ima pozadi malo zgužvanu svilu žute boje.

Da, šta još, kaže.

Iznad gomilice istampane tkanine uzdiže se jasenov pisaći sto sa tri ladiće na svakoj strani i s pokrivenom pisačom mašinom Reinmethall koja ima dugačak valjak i suviše čvrstu tastaturu. Vrata koja vode u prednju veću prostoriju, širom su otvorena, ali uprkos tome je tako kao da nisu, jer su zagrađena figurama koje su natrpene u otvor i gledaju dole.

Svi smo išli na autobus i vraćali se kasno noću, kaže i potrlja debelim, više puta šivenim donom po mrlji na parketu na ovoj strani sakoa. Grančica jeremička koja nije odsečena nožem ili britvom i zato iz nje idu beli končići koji se izvuku iz grane kad se grančica samo lomi ili kida, zanjiše se i nagne jako na stranu. Ruka odmah ide gore i opet postavi grančicu i bobice uspravno.

Prozor se uopšte ne može otvoriti spolja, kvaka je samo unutra, kaže opet iz pozadine i glas joj je još uvek visoko gore i zategnut.

Bili smo sasvim preko. Ceo dan, ceo dan, ta bilo je suviše, kaže, kako me bole noge, jedva sam obula cipele, kaže, da se bar nismo spuštali onom osulinom, jer to je najgore za noge, kad ideš tako strmo nadole i ne možeš dobro ni da korakneš, kaže i malo porcrveni, a talas crvenila se zatim protegne gore u kosu koja je crna i gusta. Još je mlada i novija i hvata se na bobicu koja je crvena, na reveru smeđeg velvetona. Malim ključicama s dvostrukim perima koji su za ormane i ladice i ima ih na metalnom obruču koji joj visi na kažiprstu, zanjiše tamo i ovamo da se i začuju, jer zazveckaju. Zatim i bokovima i dugim nogama zanjiše tamo i ovamo, ali stopala dole i crna glava gore ostanu mirni.

Najpre ispusti dah iz širokih nozdrva a kad otvori usta, u donju, jako napred isturenu vilicu hvata se vazduh i dobija takav šum kao da ga uzrokuje oluja na moru ili u prostranoj prirodi. Samo je neuporedivo tiše i uže. Boja je ista a možda i osećaj koji prouzrokuje, jer sve što jeste, još uvek jeste, mada je malo i čak vrlo malo. Bilo je dvoje, kaže i malo mrdne ramenima kao da ih pomiču dlanovi koji su skriveni ispod pazuha, a laktovi su prekršteni na grudima. Naglo trepće kopcima i možda se uopšte ne bi znalo kuda gleda da nije tako sagnut.

Umilaonik, umivaonik, kaže, pun je vode i sapun se istopio jer je prosto bačen unutra. Čuje se kao iz velike udaljenosti, mada je samo u drugoj prostoriji, kuda je pre išla, koja ima žutu svilu i znak skorpiona na doručju. Zatim se začuje voda, kako klokoće u vodeno ždrelo.

Da se nismo spustili ovamo unutra, kaže, šta bi onda bilo. Samo hodanje gore i dole i danas izlomljene kosti i mišići. A ovako smo imali nešto od toga, što je i pravo, kad smo već respirali ceo dan. Dole je bilo bar sve zeleno. Nikad još nisam videla ovakve, kaže i podigne buketić gospinih papučica baš ispred sebe i pogleda ih. Zatim izvuče iz slabo stegnute šake jedan stručak i vrti ga s dva prsta prema istoku, gde je prozor, kroz koji dolazi jutarnja svetlost. Ima samo dva šiljasta lista koji se malo izvijaju iz stabljike. Prema vrhu, kad se stručak već tanji i savijen je, nalaze se tri cveta. Živožut, naduvan i zaobljen cvetni list na svakom cvetu veoma je vidljiv i ide napred i prekriva sve druge cvetne listove koji su smečkasti i odgurnuti. Njena crna bluza od tankog ripsa, koja je vazdušasta i bez rukava, vrlo lepo ide uz puni žuti buketić koji još uvek drži levicom pored sebe, a okom gleda pred svetlost i smeška se.

A šta gore, kaže, kad su bile same stene i ubrzo bi se bilo pokrenulo i opet podigne ramena dlanovima koji su odozdo.

Da, ali šta još, kaže i još uvek okrenuta prema istoku, odakle dolazi svetlost kroz zelene grane i vetar.

U onim visinama nema goreg nego gurati po svome, onda se ništa ne zna, kaže iz druge prostorije, kad voda prestane i na kraju zaklokoće samo taman vazduh koji je uvek u vodenom ždrelo.

Vazduh, vazduh, vazduh, kaže, samo prostranstvo vazduha koje imaš pred sobom, i što osećaš da ne bi nikad prestao disati.

Svejedno, opet kaže tako da glas zvižduće po izbačenoj vilici, bili su gavrani tik iznad glave.

Jer si se uhvatio za stenu i nisi se ni maknuo, kaže.

Misliš, kaže.

A šta drugo, kaže.

No, i osim tih svetova, šta još, kaže, ništa, ništa, i odmakne oči najpre od poda, više gore, a zatim u desno, a onda se okrene gotovo sasvim natrag da pogleda u njega sasvim izbliza i mirno, mada glas nije takav. Zatim se s gotovo pritisnutim očima vraća ovamo i nikakvo crvenilo joj više ne ide gore i dole po licu i zatim malo u vlasište. Ključice na kažiprstu ponovo zavrti.

Iznenada se otrgne od dovratka, na koji se naslanjao dlanovima i leđima, i jako nasmeje, kad se istovremeno gotovo baci kroz figure u prednju prostoriju. Tamo se zatim još uvek jako smeje i ubrzo mu se pridruži i njen, malo smireniji smeh, koji ima žutu svilu. Oba smeja dolaze u natrpani prostor zajedno, ali ne pomešani među sobom, ne jedan pored drugog ili jedan iznad drugog, kao što je to u harmonijama, nego kao nekakvo hemijsko jedinjenje koje je jedno i jedinstveno. Nešto pepela koji je u toj sve beljoj svetlosti sve suvlji i mekši, odnese preko ivice pepeljare na stolicu.

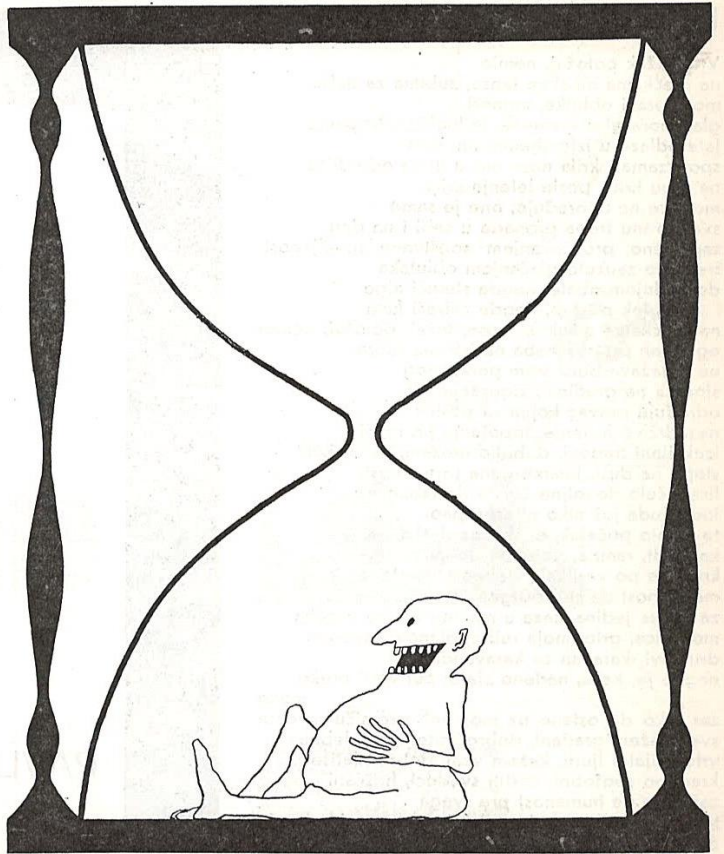
Duboko uzdahne i povuče nogu s debelim donom k sebi i otrgne oči s poda. Pogleda u njene žute gospine papučice na crnim grudima, a zatim ka sebi na levu stranu, gde je grančica jeremička sa živocrvenim bobicama koje su zbog boje opasne naročito za decu, a zbog omotičkog mirisa za odrasle, mada znaju da je u njima otrov. Listovi su svetlozeleni, nemaju otrovne boje kakve imaju listovi koji su rascpani u krpe i naštampani na zavesi koja je odgurnuta u stranu, i oni koji su naštampani na gomilici tkanine na podu pored sako. Skladan s tananozelenom bojom je i njihov oblik: uz grančicu dugo vremena su uski, tek zatim se elipsasto prošire, a na kraju se naglije zaoble u šiljak.

Ni njega ne bismo našli, kaže mu.

Bismo, kaže, jeremičak svuda raste, i u šumi i u niziji, kaže i lagano pomera svoj pogled s gospinih papučica i grudi više gore, gde je lice.

Da, kaže, da, i uopšte više ne gleda u žute cvetove.

Progura se u prednji deo i korakne uspravno, nimalo se ne nagne nadole, da bi pogledala, kad je sve vreme bila u pozadini,

i nimalo ne pogleda na levo i desno, nego samo dođe iz pozadine i kaže, kad sam hodala uokolo i tražila suvarak, navukla sam čarapu. Zatim povije svoja vitka leđa i kažiprstom pokaže ispod kolena, gde je vidljiva tanka ogrebotina. Kada se ponovo uspravi, istim kažiprstom popravi naočare koje su se takođe pomerile više dole, a svetlu, ravnu kosu koja dodiruje koščata ramena, prosto ostavi na obrazima i naočarima.

Najbolje od čitavog dana bila je vatra. Sve unaokolo sama tama i planinska hladovina. Samo senke i pucketanje. Išla je visoko gore i sve više se tanjila, mada je suvarak vrlo naširoko bio nabacan i vatra je dole bila crvena, kaže.

Najfinije je bilo kad smo sedeli tako uokrug i pomaljali stopala prema vatri i bili kao okrugao plot, kaže i konačno spusti ruku s buketićem dole ka telu i brže diše, da se vidi na crnoj bluzi, mada je vazdušasta.

A zatim mi se noću prisnilo kako je suknula nagore i opet se raširila, kad se visoko gore u tami prikazala kuća koja je odjednom sva bila u plamenu, ali uopšte nisam mogao da vidim na čemu je stajala, jer je bila gotovo okomito iznad nas. A nije bilo nikakve vode. Mali izvor pre nekoliko sati bila je jedina voda koju smo videli, kaže i zastane s malo otvorenim ustima i obrvama povučanim u čelo i licem opet malo više dole i na desno.

Spoljne strane koje raspoređuju svetlost sunca po parketu, položajnom sakou, gomilici tkanine i po stolici, gde je pepeljara i pepeo koji s vremena na vreme nešto odnese preko ivice pepeljare na stolicu, rasporede nekoliko zrakova i ispod stola, gde je gotovo prazna korpa za đubre, crni kartonski poklopac za harmoniku ili pisaču mašinu i već malo uvenu cvet ljubičastocrvene iglice, kakvih u izobilju ima naštampanih na zavesi i živom jastuku na podu.

Odlazite, razidite se, huligani, kaže naglim glasom, ali ne oštro i ne vičući, još uvek ima dlan na ustima, seda kosa mu u dva blaga luka pada prema slepoočnicama, gleda nadole, a drugom rukom popravlja sivoplavu kravatu koja ima čeličnu i benzinsku nijansu.

Kad je najpre neko vreme gotovo tiho i kad su zatim gotovo svi već u drugoj prostoriji, koja je veća, ponovo zazveckaju ključicama i kaže, moram samo još papir da uzmem.

Šumljenje pene tamo dole još uvek dolazi ovamo gore. Uskoro će biti tako toplo da zraci sunca neće sijati na tle, nego će sunce biti visoko gore. Napolju, na levoj strani, već gotovo na ivici kanjona reke, je mala leja, na kojoj rastu krastavci koji su iste boje kao široki listovi koji ih prekrivaju i imaju cvetove takve boje kao žute gospine papučice.

(Preveo sa slovenačkog Dejan Poznanović)